

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Nejmenší tvorové: Jak vizuální aparáty mění náš pohled na ekologii mikroorganismů?
Autor/ka práce: Ondřej Konrád
Studijní program: Fotografie
Typ studijního programu: bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění: D

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce): C

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi: E

Logická stavba a členění práce: C

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu: C

Práce s informačními zdroji: D

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň: E

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Jakkoli oceňuji zápal, s nímž Ondřej Konrád přistupuje k nejrozšířenější formě života na zeměkouli, nejsem si jistý, zda ve výsledku prokazuje mikroorganismům dobrou službu. Bakalářská práce se mu totiž zrovna nepovedla.

Předně autor neovládá svou mateřštinu: práce je plná gramatických i pravopisných chyb, stylistických neobratností, frázovitého žargonu a příšerných anglicismů. Žádoucí by také bylo ujasnit si, co jsou vlastně mikroorganismy, o kterých se v práci zhusta mluví jako o zvířatech.

Práce je rámována stereotypní dichotomií rurálního a velkoměstského způsobu života a prosycena povšechnými odsudky vědeckotechnické civilizace s důrazem na „cynický odstup“ zapříčiněný mikroskopii. Vřele bych autorovi doporučil přečíst si zápisky takového Leeuwenhoeka nebo vlastně jakéhokoli přírodovědce. Problémem samozřejmě je, že bez mikroskopie bychom o mikroorganismech vůbec nevěděli, což v malém ukazuje obecnější paradox takto radikální kritiky antropocentrismu: autor si je ho zjevně vědom, ale nijak jej neřeší ani nezohledňuje.

Mikroorganismy jsou silně mediované přírodniny (*medianatures*): můžeme se rozplývat nad Vápenatkou mnohohlavou, ale musíme brát v potaz, že žádná taková „bytosť“ neexistuje, dokud jsme ji neidentifikovali, nepojmenovali, neklasifikovali, nezobrazili. (Doporučuji v tomto směru zejména recentní práce Bernharda Siegerta o planktonu.)

Neschopnost zohlednit mediální povahu mikrosvěta, hraničící s naivitou, se dále projevuje v blíže neupřesněném požadavku vcítovat se či dokonce „vtělovat se“ do mikroorganismů: kritičtější úvaha by přitom mohla autora navést na genealogii koncepce empatie, která je bytostně spjata právě s technickým zprostředkováním. Povrchní znalost problematiky přitom autorovi nijak nebrání pronášet o ní kategorické soudy i normativní nároky na společnost. Práce obsahuje řadu zjevných

nesmyslů (Norbert Elias se ve své slavné knize *O procesu civilizace* nevěnoval situaci ve Francii a Německu 50. let 20. století a Louis Pasteur zcela jistě neobjevil fermentaci) a na hlavní otázky, jež si klade, vůbec neodpovídá.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jak vizuální aparáty mění náš pohled na ekologii mikroorganismů?

Co jsou naše „původní instinkty“ a „původní forma soužití“ zmiňované v posledním odstavci práce?

Doporučení práce k obhajobě: ANO
Navrhovaná klasifikace: D
Datum vypracování posudku: 1.6.2024

..... Tomáš Dvořák

Jméno oponenta práce

.. 1.6.2024

(datum a podpis)